

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДЕННО ПЕРЕДПОЛ.

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ:
Львів, Район 18. П. пол.
Конто пошт. ш. н. 143.322.
Адреса для телеграм:
„Діло“ Львів.
Нав. Редактор приймає
від 10—11 год. передпол.
Рукописи не повертаються.

ПЕРЕДПЛАТА:
Місячно в криву 6.250.000 Мп.
ЗА ГРАНИЦЮ:
В Америкі 1 дол., Франції,
Голландії, Бельгії 10 фр. фр.,
Італії 10 л., Швейцарії 11 шв.
п. марок, Іспанії 15 п. фр.,
Чехословаччині 30 ч. кор.
Румунії 100 лей, Болгарії 50 л., Австрії 11.000.000 ш.
Зміна адреси 100000 шп.

В справі оголошень
звертатися до Адмі-
ністрації.
ЦІНА
ОДНОГО ПРИМІРНИКА
250.000 Мп.

Видає: ВИДАВНИЧА СПІЛКА „ДІЛО“.

Начальний редактор: Д-р ДМИТРО ЛЕВИЦЬКИЙ.

Безнові метаморфози.

В останніх тижнях польська преса пригадала собі існування в межах польської влади національних проблем. І розписалася в першу чергу про необхідність розв'язки польсько-українського питання. Забрала голос навіть центральна вишкільська туба „Газета варшавська“. Однак це одна з цих газет не поважилася подати конкретний план санації старого, історичного конфлікту.

„Це все вже було“ — можна би сказати за премудрим Бен Акібією. Коли Полякам загрожувала небезпека втрати „стану посаджани“ на українських землях, розвинулися язвизки і нищено газетний папір на ґрунті „польсько-українського порозуміння“.

Нераз після дев'яти десяти років з критичної для себе моменти Польки зверталися до українського представництва в пропозицію безпосередніх розмов. І все ці розмови до нічого не доводили. Проміжним критичним моментом розмови вважалися. І все з таких розмов Українці виходили ослаблені. Останні почваючі приміри: розмови в перших днях бою в Львові в 1918 р. і підчас побугу між Бертієм.

Один з б. білих кружків серед Поляків у польсько-українському спорі — Людвік Кульчицький в 1912 р. писав про своїх земляків:

„Після усадки Польщі ми змінюємо під деякими оглядами дуже під иницими маю. Під оглядом політичним — на жаль — користали ми зі сумних досвідів історії дуже мало.“

Як у XVII в. і в більшій частині XVIII в. польська суспільність була під могутнім впливом фраз і афоризмів, що не втервають ніякої критики, так і тепер. Бачилися тільки фрази. В період нашого упадку не можна було критикувати нашою Ібераті veto і елекції, тепер не в'яло віддавати в сумнів „нашого стану посаджани“. Давнніше ми думали, що користаємо з окремої опки неба, яка нам гарантує збереження незалежності; сьогодні вже за загальні певності не маємо, однак думаємо, що втрачаючи незалежність, можемо одночасно боротися з усіма, в який би „екос то буде“. Далішній і сьогодні уважали і уважаємо себе за якийсь дніковий народ, що не підпадає загальним правам розвитку суспільності.“

Так писав в 1912 р. Л. Кульчицький, накликаючи своїх земляків до познання на Українцями. Тоді підходив він до польсько-українського спорі з ширшого становища і передбачував поділ Галичини на два окремі краї, тобто ліквідацію польського панування над Українською Галичиною.

Яка сила фрази у Поляків і самовмовловання, найкращий доказ таки на авторі наведеного цитату. В новому виданні своєї „Соціології“ (1923 р.) він уже пише:

„Не можна домагатися від Поляків, щоб віддали Українцям Львів разом з цілою Малопольскою і Східною тільки тому, що Українці мають там абсолютну більшість.“

було би самовиснащенням і утворювало би адекватні Варшави підчас війни.“

Здобуття незалежності Польщі і захоплення великих просторів польський земелі завернула голову навіть так тверезій людині, як Л. Кульчицький.

І він запозичується в аргументації від вишкільця, яких недавно ще бачили.

А прешінь що так недавно всі вони на купу були куди скромніші. Навіть найзавзятіший польський імперіалісти тепер співали інакішою ще кілька літ тому назад. Цікаво м. и картину відселення пресовий процес, який саме ведеться у Варшаві (Лядицькі проти Василеского). Один з свідків — Хорват візнає таке: Коли на польсько-російських зібраннях Лядицькі виденували постулат незалежності Польщі, доказуючи її самовиснащенням, обмовляли йому в Росії пп. Кокошин і кн. Трубицький. Це нікого не дивувало. Дуже здивувалися всі, коли проти Лядицького виступив Ст. Грабський. Він говорив, що не важна незалежність, щоб тільки вдалося зібрати якнайбільшу гармонію російсько-польських зв'язків, бо решта якось уложиться.“

Льврд Джордж про уряд партії праці.

Віденська „Нас Фрає Прессе“ дня 2. лютого принесла статтю Львльда Джорджа про попередній та теперішній англійські уряди. В статті цей автор розбирає причини, чому в Англії приїшов до влади соціалістичний уряд. Він твердить, що попередній консервативний уряд складався з людей менче чим пересічних. Вони звели англійську політику на бездорожжя. Над ними могли сміятися в кулак навіть Турки. В цілому консервативному урядові вибивалися понад своїх товаришів лише дві особи: лорд Керзон і лорд Сесіль.

Перший з них впрямді талановита людина, але грішні беззаставно м'яккістю та ніжністю навіть там, де треба було твердого серця, сильних і грубих нервів та отвертого розуму. Слабї його сторони дуже добре використав для своїх успівів Поанкарє. Сесіль з визначними спосібностями і не менчою амбіцією грішні хибним темпераменту. Ш хибн виявилися найбільше наглядно при вирішуванні справи Корфу, яка, як це влучно сконстатував Бенеш, дуже шкодила пораві Союзу Народів. Льврд Сесіль був завжди тягарем для тої партії, до якої належав і тягарем для того уряду, в який входив і тому йому ніколи не вдалося бути в згоді зі своїми товаришами, як також не вдалося йому ніколи досягти

У Поляків автосугестія відіграє рішучу роль. Такою чегговою являється гестією і є концепція польської державності в теперішніх межах.

Що не говоривби окремі люди про потребу ревізії польської політики у відношенні до України чи Білорусії, в практиці побіжували вишкільський максималізм. Він є пануючою доктриною, яка імпує всім іншим політичним групам. Тому інші групи и боятися вишкільської концепції пожиття протиставити якусь конкретну іншу концепцію. І без огляду на те, хто стоїть при кермі, всі місяці на „кресах“ панамі ситуації — люди з вишкільського табору.

Коли тепер між Поляками підноситься голоси за санацію польсько-українського спорі, причиною сього поші на Радянській Україні і відгомін сього по цей бік російської лінії. Назрівше небезпека, отже и говориться про неї.

Однак ми не віримо, що Поляки добровільно здобудуться на згубебудь концепцію розв'язки спорі, на яку могла би дати пласет українська сторона. До сього може іти спонукувати тільки тверде колесо події. Та в таких випадках — саніційні плани бувають значаючі аргументами по обілі. Чи треба пригадувати конституцію 3. мая?

Про новий соціалістичний уряд Львльд Джордж пише дослівно так: „Коли стало загально відомим, що війшов у склад нового кабінету, то загально сконстатовано, що нові міністри муж в мужа і більше талановитими чим їхні попередники. Вони без сумніву перевищають своїх попередників здібностями, великим досвідом, що незвичайно важке для кермування демократичним краєм, річевим знанням і енергією. Багато з них стояло на чолі могутніх підприємств, було в безперервних зносинах з найбільшими промисловцями і підприємствами дня. Вони вкупі з дими останніми студіювали такі питання і розбирали такі проблеми, які творять життєвий нерв всього нашого прозислу. Багато з них збирало досвід на полі місцевого самоврядування в найважливіших містах держави. Всі воїл або майже всі є люди, котрі добилися впливів і значіння завдяки своїм здібностям і силі характеру, не уживаючи для цього

— 11. лютого 1924. —

БАТИСТОВІ ВЕЧЕРНИЦІ

Українсько-Турко охорони дітей і ошми над молодію.

ані допомогти богатства ані помоу товариських зв'язків“.

Далі пише Львльд Джордж про те, чому партія лібералів підтримує уряд партії праці. Він каже, що діється це з трьох причин: 1) Тому, що через політику попереднього уряду у кожного годиною грозна небезпека мирові. Ліберали чули, що робітничий уряд на всякий випадок виявить більше відваги і більше рішучості та сталості в політиці. Мир є найважчим домашнім часу. Ліберали току и підтримують уряд, який його захищає. 2) Тому, що соціалістичний уряд без підтримки з боку лібералів не втримає влади в своїх руках ані одної парламентарної години, то через те и не зможе провести ні одного революційного завдання. 3) Навіть партія лібералів підтримує соціалістичний уряд тому, що постановою підтримати попередній уряд с'ячувала би співпрацю з консервативістами. А із числа 157 лібералів знайшлися лише 10, що хотіли йти на співпрацю з консервативістами. Попередня практика коаліції лібералів з консервативістами сричинила тепер в радах перших глибоко вкорінене недовіра до всякого пакту або згоди з консервативістами. Це недовіра є одною з найповажливіших турбот для будучини, бо воно могло би зробити неможливою всяку спільну акцію на випадок, коли би краєви грозила дісна небезпека.

Ось які причини політичної кооперації лібералів із соціалістами наводять Львльд Джордж. Як він дуже хвалить своїх теперішніх союзників, але вмє і безпоощадно нищить противників, що політичне імєрли. На них він не лишає одної нитки, якої би не зачпав. Словом всі ці консерватисти — це люди, що не гідні бути не то бути міністрами, але навіть добрим писарями, бо Л. Джордж, дав їм марку менчих від „пересічних“. Ось як розправлюються англійські політики з своїми політичними противниками.

Надніприська Україна.

Непорядки на Україні.

Русспрес подає з Харкова: Тут одержано відомости про нові непорядки на Україні. В полудневих по-

гато нових арештів і тусів пошукуючи за джерелом розповсюдженної в одеському районі погром-